

ACC. N:R M. 16569:1-2.

Landskap: *Skåne* Upptecknare: *Thore Berglundh, Hallaryd*
Härad: *Ö. Göinge* Berättare: *Johan Jönsson, Lönstoda*
Socken: *Örkened* Berättarens yrke: *f. d. brunnsvärare*
Uppteckningsår: *1963* Född år *1885* i *Örkened*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Försäljning av spånkorgar. s. 1-2.

Skriv endast på denna sida.

"Ja apropå den där "Dunder-Skalken", som var hos Bengt Nicklasson i Tosthult, skall jag tala om att hans far hette Jöns Svensson, och var född i Tosthult, alldeles i gränsen här till mitt i Ö. Flyboda. Rösterna av huset ligger här på backen, och kontraktet på torpet var utfärdat på Jöns' far Sven Persson i början på 1840-talet. Sven Persson hade stor familj och däribland sönen Jöns, "Dunder-Skalkens" far. Jöns för på sin tid ner till Tyskland, sålde spånkorgar och blev faktiskt en välbärgad man. Det var illa fattigt här då, men Jöns handlade med korgar, som sagt, och var även den förste ifrån Örkened, som sålde Örkenedskorgar i Tyskland. En gång berättade han om några händelser för min far, Jöns Olsson, som han själv hade upplevt där nere

På den tiden, sa han, var det förbjudet att gå över gränsen till Frankrike. Men jag smög mig ändå dit in, och med mig hade jag en väldans stor byr med korgar. En kväll, vid skymningen, träffade jag en fin herre en fransman, som tyckte väldans bra om min spånkorgar och ville köpa allt jag hade med mig. Jomän, det gick ju bra, men som det var mörkt, tog han fel på pengar, Ja, han hade dessa i olika fack och betalade mig nu med guldmünt i stället för med kopparpengar. - Jag har då aldrig tjänat så mycket pengar i hela mitt liv som den där gången, sa Jöns.

När Jöns kom hem och köpte upp sina korgar, var han alltid fint klädd. och såg elegant ut. Han stod sig bra då, men det blev visst sämre för honom på äldre dag. Hur det slutade för honom, vet jag inte riktigt, ty han flyttade från orten, sen hans hustru hade dött. Men en av hans barn var "Dunder-Skalken", som var köbebarn hos Bengt Nicklasson. Under åren 1901-1902 var jag med far och sålde spånkorgar. Vi svingade omkring neråt Eslöv, Simrishamn, Ystad, Trelleborg och Lund. Längre fram sålde jag själv korgar uppåt Östergötland, Södermanland, Västmanland och Närke. Då packade jag först samman korgarna och sände iväg dem på järnvägen. Det gick bra att ha 24 korgar inpassade i ett knippe. När jag hämtade ut mina korgar, satte jag grepar på dem.

Sedan tog jag ett snöre och drog igenom, och på så vis kunde jag

ACC. N:R M. 16569:2.

3

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ta en rysliger 'storer byr' på ryggen och ge mig åstad för att sälja. Jag gick upp mot skogarna, ja, ända upp till en tre mil från stationen jag lämnat, och där hade de på sina ställen aldrig sett några korgar förr, så där fick man bra betalt. Det var bättre att sälja än att tillverka dem. Tillverkningspriset var dåligt, endast 3 öre för en sådan korg, som jag här kunde få ut 40-45 öre på, så det var inte så dumt med en sådan försäljning. Samtidigt fick man komma ut och se sig omkring, och det har jag alltid varit glad för. På sommaren 1910 arbetade jag hos Nils Andersson, och på den tiden hade jag l:- om dagen. Jag började då kl. 6 på morgonen och höll på till kl 7 ~~xxx~~ om kvällen. Om man talar om det där för folk nu så svarar de bara:

- Ja, måtte de väl ta, när du var så dummer och gjorde det. Men vart skulle man gå hän?. Tiderna var ju sådana. De förstår inte det där, de som unga nu för tiden."

+